Ettől sem leszek ép…

Segédanyag a Larry című film feldolgozásához

magyar filmdráma, 108 perc, 2022

A film adatlapja: https://nfi.hu/filmek/larry.html

Ajánlott korosztály. középiskola 11., 12. osztály

Ajánlott óraszám: 1 előkészítő óra, 2 óra a film megtekintésére, és 2 óra a film megtekintése után.

Osztályfőnöki órán, amikor az emberi együttműködés, a család szerepe a fiatalok életében, illetve a jövőkép a téma: Hogyan képzelik a jövőnket a szüleink, hogyan képzeljük ezt mi magunk?

Előkészítés, előzetes feladatok

1. Osszátok az osztályt 4 fős csoportokra!

   csoportokban, egymást segítve, kiegészítve írjatok rapet! Folytassátok a megkezdett mondatokat!

   a.) iskola

   Nem *kötelező* kezdet, csak ötletek:

   Nem volt jó ma az az osztályban, Szűk a hely, élni se próbáltam…

   Legényfogó leves, hozzá tejbedara, Ez a mai menza, de ez nem is para…

   Három doga egy nap, dög unalom, hol van a puskám? Már feladom…

   b.) karácsony vagy születésnap témában

Szüleim szerint ez a legjobb évem, Milyen lesz a többi, ha ez…ezt én nem is értem

Karácsonyi vásár, fenyő, szeretet és béke, Csak vegyél meg, vegyél, vegyél, így lesz jó az étel…

2. Most nézzétek meg a film első perceit 3: 57-ig! A hangok, a képek, a töredékek mit árulnak el? Mondjátok el, mit gondoltok, miről fog szólni ez a film?
3. Folytassuk csak 6.21-IG. Kiket látunk az autóban vajon? Miért hallgatnak, kik ők?

4. Most a 9:13-ig nézzük meg a filmet! Eddig már hallottuk Ádámot magában beszélni, de amikor a „főnökével és a hölggyel, akinek a kocsijában ő kézzel tett kárt beszélget, kiderül, hogy milyen rettenetesen dadog, szinte alig tud beszélni. Egy fontos kérése már elhangzott: Megveszem a lámpát, csak ne mondja el apámnak!

Az apa így, ebben a nagyon idegesen eldadogott kérésben villant fel, illetve a kocsiban -mint később kiderül, őt láttuk hátulról. Máris kialakul arról a képünk, milyen kapcsolat van apa és fia között. Mondjuk el, mit tudtunk meg apa és fia kapcsolatáról, illetve mit képzelünk el ennek okairól!

Az első órát ezzel a találgatással, elképzelt apa-fia kapcsolattal fejezzük be!

Ha egy mód van rá, nézzük meg az osztállyal együtt a filmet! A reagálásukból, a jelenetek „kommentálásából" nagyon sok mindent megtudhatunk. Mit gondolnak Ádámról, Zoltánról, Noémiről, illetve arról a közegről, ahol a film játszódik?

A film feldolgozása

1. feladat: Legelőször is beszéljük meg, hogy az előzetes elvárásokhoz képest mi igazolódott, mi okozott meglepetést, mit gondolunk a saját előzetes megfigyelésünkről!
2. Most ne az emberekről, hanem a közegről beszélgessünk!
   a.) Jártunk-e már azon a vidéken, ahol a film főszereplői élnek?
   b.) Milyen a táj, milyen tájakat látunk, mit tudunk felidézni a táji környezetből?
   c.) Hogy néznek ki a lakások? Ádámék konyhája, Csala Do lakása, illetve a baráti cigány család lakása, ahol „várják" a tehetségkutató pályázat eredményét.
   d.) Külön feladatként idézzük fel Ádám szobáját! Milyen tárgyak, képek, bútorok töltik be ezt a szobát?
3. Az emberekről most csak benyomásokat mondjunk! Ki iránt éreztünk rokonszenvet, kivel szemben ellenszenvet, kik voltak nyugtalanok, izgatottak, kik voltak agresszívak, illetve megértőek, együttműködőek, vidámak?
4. Most pedig beszéljünk egyetlen jelenetről! Kosztolányi Dezső Édes Annájában van egy fejezet, melynek a Fanyar vacsora címet adta. Majd adjunk címet ennek a jelenetnek, vacsorának!

   Apa és fia együtt vacsoráznak, közben az apa előadja a jövőbeli terveket, amelyek nem őt, hanem a fiát érintik főként. Nézzük meg újra a jelenetet (majd beírom a percet), és mondjuk el az apa minden egyes mondata után, mit gondol(hat) erről Ádám, a fiú. Mi az szerintetek, amire mindabból vágyik, amit az apa előad neki?

1. óra: Már csak az emberekről, illetve a tehetségkutatóról beszéljünk!

    1. jelenet: Út a templomba, az apa vallomása. Ádám mindebben. „Groteszk” ötlet, hogy a gyülekezet vezetője „Tamás pásztor”, mintegy az apa által a fiúnak szánt jövőt ezzel is kiegészítve.

       Mit énekelnek, hogyan viselkednek az emberek?

       Hogyan viselkedik Ádám? Hogy öltözött föl?

       Hogyan viselkedik az apa? Az apa vallomásából sok mindent megtudunk Ádám életéről, arról, hogyan indult az élete, milyen borzalmak voltak a család életében.

       Hogyan viselkedik Ádám? Megint próbáljunk a gondolataiban olvasni! Hogyan reagál (na), ha hallatná a hangját az apja „vallomására”?

    2. jelenet: focimeccs

    Az apának minden egyes mondata fontos! „Hát mit csinálsz? Az ellenfélre menjél rá, ne az apádra!” Ádámnak a legfőbb ellenfele, sőt ellensége az apja, ösztönösen őt próbálná ellehetetleníteni. Apa ordítozik. Mindig, mindenütt magyarázkodik, tisztában van vele, mekkora bűnöket követett el valószínűleg a felesége és Ádám ellen is. Szorong, néha próbál kompenzálni, de minden egyes szava hamisan cseng, voltaképpen gyötri a bűntudat, de ezt nyíltan nem ismeri el.

    3. Rap - eleinte nagyon keveset értünk a szövegből – úgy építi fel a filmet a rendező, hogy igazán csak a legvégén érthetjük meg a rap szövegét. Ebből – és a Noémival való beszélgetésből derül ki, hogy Ádám a dadogást nem eltanulta az óvodában, nem véletlen balesetnek köszönheti, hanem az annak, hogy az apja agresszívan bántalmazta. Így aztán Ádám semmiképpen nem lehet ép.

Beszéljük meg a tehetségkutató borzalmas, hamis világát! Milyen jelekből érzékeljük ezt már az előadás előtt is? Mi történik az előadáson?

Az előadáson teljen egészében értjük a szöveget.

Több előzetes utalásból, és a szövegből összeáll Ádám „életrajza”.

Igazán parodisztikus a zsűritagok megszólalása, az, hogy kapnak valami pulóvert, amit utána vissza kell adni. Tehetségkutatás helyett tehát reklám, show, borzalom az este.

4, feladat: Mi történik ezután, Hogyan folytatódik az emberek élete? Azt már láttuk a tehetségkutató előtt, hogy Noémi, akit Ádám apja előtte szintén bántalmazott, és aki akkor otthagyta Zoltánt, azóta „visszakullogott Zoltánhoz.” „Az az igazság, hogy már nem volt hova mennie” – mondja Dosztojevszkij zálogosa, akihez a szelíd teremtés férjhez ment.

Itt is hasonló a helyzet.

Mi lesz Ádámmal? Mi lesz CsalaDo-val, aki nem ment ki Németországba dolgozni? Mi lesz Zoltánnal?

Miért érezzük kilátástalannak mindenki életét?

Erről beszélgessetek még!